

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 17.01.1968, sp. zn. 6 Cz 166/67, ECLI:CZ:NS:1968:6.CZ.166.1967.1

Číslo: 47/1968

Právní věta:

Za dobu studia potřebnou k přípravě pro povolání ve smyslu § 6 odst. 1 č. 4 zák. č. 101/1964 Sb. lze považovat zásadně jen dobu, kterou podle předpisů upravujících školní výchovu mládeže potřebuje občan k dosažení určitého stupně všeobecného nebo odborného vzdělání, jež je podmínkou jeho uplatnění v určitém povolání. Z tohoto hlediska není dobou studia potřebnou k přípravě pro povolání ve smyslu cit. ustanovení doba přesahující dobu stanovenou příslušnými předpisy, jestliže nebylo studium ukončeno ve stanovené době např. proto, že studující opakoval ročník pro nedostatečný prospěch nebo přerušil studium bez vážných důvodů.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 17.01.1968

Spisová značka: 6 Cz 166/67

Číslo rozhodnutí: 47

Číslo sešitu: 5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Sociální zabezpečení

Předpisy: 101/1964 Sb. § 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím Státního úřadu sociálního zabezpečení ze 14. 5. 1966 byla zamítnuta žádost navrhovatelky o přiznání starobního důchodu s odůvodněním, že doba zaměstnání činí pouze 22 roků a 141 dnů; Státní úřad sociálního zabezpečení neuznal jako dobu zaměstnání dobu činnosti navrhovatelky od 1. 9. 1938 do 1. 2. 1942 a dobu jejího studia na střední škole ve školním roce 1925/1926.

Navrhovatelka namítala v opravném prostředku proti tomuto rozhodnutí, že jí odpůrce neprávem nezapočítal jako dobu zaměstnání dobu od 1. 9. 1938 do 1. 2. 1942, kdy byla zaměstnána jako pomocná dělnice v závodě svého tchána, a dobu studia od dovršeného 14. roku věku (tj. od 14. 7. 1924) do 31. 8. 1926 (z níž odpůrce submisí uznal jen dobu od 14. 7. 1924 do 31. 8. 1925, nikoli však dobu od 1. 9. 1925 do 31. 8. 1928, kdy navštěvovala 4. třídu reálného gymnázia v P.

Městský soud v Praze zrušil rozhodnutí odpůrce v celém rozsahu. Podle odůvodnění usnesení

neshledal důvodným opravný prostředek navrhovatelky, pokud v něm brojila proti tomu, že jako doba zaměstnání ve smyslu § 6 odst. 1 zák. č. 101/1964 Sb. jí nebyla uznána doba od 1. 9. 1938 do 1. 2. 1942. Naproti tomu doba studia navrhovatelky ve školním roce 1925/1926 má být podle názoru soudu zhodnocena jako doba zaměstnání bez ohledu na neúspěšnost tohoto studia, protože na ně navázalo další studium ve školním roce 1926/1927, které skončilo úspěšně v roce 1929; vzhledem k tomu nelze podle přesvědčení soudu důvodně odepřít navrhovatelce zápočet doby studia k přípravě povolání ve školním roce 1925/1926.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákon podané předsedou Nejvyššího soudu, že byl usnesením Městského soudu v Praze porušen zákon a zrušil je.

Z odůvodnění:

Podle § 6 odst. 1 č. 4 zák. č. 101/1964 Sb. se jako doba zaměstnání započítává doba studia na školách, včetně vysokých škol, potřebná k přípravě pro povolání po skončení povinné školní docházky; doba studia před 9. 5. 1945 se však započítává do doby zaměstnání jen pracovníku, z jehož celkové doby výdělečné činnosti od skončení studia do dne vzniku nároku na důchod připadají aspoň 3/4 na dobu zaměstnání.

Z tohoto ustanovení nepochybně vyplývá, že doba studia na školách se započítává do doby zaměstnání jen za předpokladu, že spadá do doby po skončení povinné školní docházky a že byla potřebná k přípravě pro povolání. Přitom podle smyslu a účelu tohoto ustanovení lze za dobu studia potřebnou k přípravě pro povolání považovat jen dobu, kterou podle předpisů upravujících školní výchovu mládeže potřebuje občan k dosažení určitého stupně všeobecného nebo odborného vzdělání, které je podmínkou jeho uplatnění v určitém povolání. Ovšem nelze za dobu potřebnou k přípravě pro povolání z uvedeného hlediska považovat dobu studia delší než stanovenou příslušnými předpisy, jestliže studium nebylo ukončeno ve stanovené době např. proto, že občan ve studiu neuspěl a některý ročník opakoval, nebo přerušil studium bez vážných důvodů (nemoc atp.). Jiným výkladem tohoto ustanovení by vznikla nerovnost v hodnocení doby studia na školách ve srovnání s pracovníky, kteří studovali úspěšně v normálních studijních lhůtách.

Obsah spisů nasvědčuje tomu, že navrhovatelka studium ve školním roce 1925/1926 neskončila úspěšně. Tak např. odpůrce ve svém vyjádření z 26. 10. 1966 uvedl, že požadovaný zápočet doby studia od 1. 9. 1925 do 26. 6. 1926 nemohl být uznán, neboť toto studium nebylo úspěšně dokončeno; navrhovatelka sama při svém výslechu u Městského soudu v Praze dne 14. 11. 1966 uvedla, že po neúspěšně skončeném studiu 4. třídy reálného gymnázia vstoupila do zlatnické školy. Ostatně sám Městský soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že shora uvedené studium navrhovatelky nebylo úspěšné.

Pokud tedy odpůrce započtl navrhovatelce dobu od 14. 7. 1924 do 31. 8. 1925, splnil tím povinnost zápočtu doby studia potřebné k přípravě pro povolání po skončení povinné školní docházky. Městský soud v Praze pochybil, uložil-li odpůrci zápočet další doby, tj. doby od 1. 9. 1925 do 30. 6. 1926; svým usnesením porušil zákon v ustanovení § 6 odst. 1 č. 4 zák. č. 101/1964 Sb.